

«Алиса в стране чудес» остуоруйаҕа олоҕурбут музыкальнай инсценировка

1. Бальнай үнкүү (элбэх наара)

Алиса улахан кинигэлээх баал буола турдаҕына ортолорунан киирэн кэлэр уонна сангарар.

Алиса: Сотору аҕыйах чааһынан Саҥа дьылбыт кэлиэ. Күүттүм да бу күнү, кэтэстим да бу кэми.

Онтон эмискэ үнкүүлээччилэр быыстарынан кролик төттөрү-таары сүүрэр. Чаһытын көр да көр буолар. Ону Алиса көрөр. Кролигы батыһар. Музыка тохтуур. Баал бүтэр. Бары тахсаллар. Иккиэн эрэ хаалаллар.

Кролик: Ыксаа, ыксаа, кэл бардыбыт.

Алиса: Ханна? Тохтоо эрэ, тохтоо (*төттөрү-таары сүүрэллэр*)

Ол сүүрэ сылдьан кролик сылайан тохтуур. Онно Алиса кэлэн кэтиллэр.

Кролик: Уоай... (*сүүрэн хаалар*)

Алиса: Тохтоо, миигин күүт...(батыһар, сыана кэтэбэр бараллар)

Музыка тыаһыыр, атын дойдуга кэлэллэр.

Алиса: Бу ханна кэллибит, кролик?

Кролик: Баҕа санаан барыта туолар дыкти дойдутугар.

Алиса: Аата үчүгэйн (*ытыһын таһынар*)

Кролик: Эн баҕа санаан тугуй?

Алиса: Мин мас-от, сибэкки үнкүүлүөхтэрин баҕарабын, олохпор биирдэ кыталык үнкүүлүүрүн көрүөхпүн баҕарабын уонна уонна (*толкуйдуур уонна кроликка сибигинэйэр, онуоха кролига саһыгыраччы күлэр, онтон эмискэ куттаммыттыы көрөр уонна сибигинэйэр*).

Кролик: Эчи кутталын. Пираттарга эрэ тийбэтэх киһии.

Музыка тыаһыыр. Сибэккилэр киирэллэр.

2. Сибэкки үнкүүтэ (6-8 кыыс)

Алиса кроликтын ойбоһоско көрөн ололор, онтон Алиса туран үнкүүлэнэр.

Сибэкки: Эн кимниин? Ханнык сибэккигиний? Ханнык семействоҕа киирэбиний?

Алиса: Мин да? Мин Алисабын.

Сибэкки: Эчи дыкти ааттаах сибэккигиний? Мин сибэккилэр королеваларабын, маннык сибэккини көрө иликпин. Манна тугу гына сылдаҕынын?

Алиса: Кролигы батыһан манна кэлэн хааллым (*эргичинниир, кролига аттыгар суох. Кыыс сүүрэкэлиир, ыксыыр, Кролик, Кролик диэн хаһытыыр*). Кролик! Кролик! Миигин хаалларан ханна бардай?

Сибэккилэр олорон эрэ хамсыы олоролор.

Сибэкки: Бу таабырыны таайдаххына кролик ханна баарын этиэхпит. Бу сир үрдүгэр

саамай кыраһыабай туох баарый?

Алиса: Ммм. *(ыксыыр, көмө көрдүүр)* Бу сир үрдүгэр саамай кыраһыабай туох баарый?

Көрөөччүлэр: Сибэкки *(эрдэттэн биир эмит көрөөччү дьон раас эппиэти эппитин кэннэ этэрин курдук сэрэтиэххэ наада)*

Алиса: Сибэкки.

Сибэкки: Маладьыас. Иккис таабырыным.....*(сулус туһунан таабырын)*

Алиса: Ммм *(төттөрү-таары хаамар)* Аа биллим. Сулус да?

Сибэкки: Маладьыас. Дьэ ол турар сулуһу көрбүтүнэн баран ис. Кроликкын булуобун.

Алиса: Баһыбаларын *(фонарьдаах көрөөччүлэргэ түһэн, кролигын көрдүүр. Ити бириэмэбэ сыанаба остуол таһаараллар. Шляпник, кролик чэй иһэ ололорлор).*

Алиса: Кимнээх эрэ саналара иһиллэр дии. Хата кролигым онно баара буолуо. Хайа кролик ханна сүтэн хааллын, маабыттан эйигин көрдүү сылдыабын дии. Хата наһаа утаттым.

Кролик: Алиса утаттын даа? *(уу кутар)* Бу Шляпник диэн. Билсэн кэбис.

Шляпник: Эн миигин өйдүүрүн буолуо. Кыра сылдьан манна кэлэр этин дии.

Алиса: Эн миигин билэбин даа. Онтон мин эйигини олох өйдөөбөппүн ээ.

Шляпник: Алиса, эн манна кэлбитин мээһэ буолбатах. Эн биһиэхэ көмөбө кэллин. Кролик ол иһин манна ажалбыта. Биһиги дойдубутун Кыһыл Дама, хаартылар королевалара былдыаата. Кини баһылаан олоруон баҕарда. Бelay Дамабытын, биһиги королевабытын күүһүнэн хаайан ололор. Онтон биһигини барыбытын бэйэтин хамначыттара оностуон баҕарар. Быһаатаххынан эн эрэ быһыыны, көңүл олохпут суох буолаары гынна.

Алиса: Мин да? Суох-суох. Эһиги арааһа атын Алисаны этэбит быһыылаах. *(Алиса остуолтан туора хаамар уонна сангарар)* Ол гынан баран мин бу дойдуну түһэбит курдукпун дии. Хайдах эрэ манна сылдыбыт курдукпун.

Музыка тыаһыыр. Шляпник Алисаны саһыарар. Стражалар киирэллэр.

3. Стражалар үнкүүлэрэ. (4 уол)

Шляпнигы тутан илдьэ бараллар. Алиса соботох хаалар. Барбыттарын кэннэ тахсар, хаһытыыр.

Алиса Шляпник, Шляпник...

Шляпник *(хаһыта иһиллэр)* Алиса, быһаатаххына эн эрэ быһыыны. Эрэнэбин. Бelay Дамаба бар.

Алиса: Ити кимнээх тутан бардылар? Кыһыл Дама харабыллара быһыылаах. Хайдах гынабын? Тугу гынабын? *(тахсан барар, сыана биир өттүттэн киирэр)* Онтон кролигым ханна бардай? Кинини маннай булуохпун наада.

Музыка тыаһыыр.

4. Труляла, Траляла үнкүүлэрэ (2 кыыс)

Үнкүү буола турдабына Алиса киирэр уонна үнкүүлэр, үтүктэр. Онтон ойобоско баран көрө ололор.

Алиса: Эһиги кимнээххитий?

Иккиэн уочаратынан этэллэр Труляла, Траляла.

Алиса: Онтон мин Алиса диэммин.

Иккиэн: Билэбит эйигин. Улаппыккын аҕай дии.

Алиса (*бэйэтигэр сангарар*): Балар эмиэ миигин билэллэр. Ол аата мин манна кырдьык сылдыбыппын быһыылаах. (*Онтон ыйытар*) Кролигы көрбүккүт буолаарай? Баҕар манан ааспыта буолуо. Мин кролигы көрдүү сылдыбын. Ханна барбыта буолуой?

Иккиэн: Ол диэки. Ол диэки (туора-маары ыйаллар уонна тахсан бараллар)

Алиса: Хайа-хайа диэки ыйдылар. Чэ манан бардым. Кролик, кролик... (*хаһытыы-хаһытыы тахсан барар*)

Алиса: Хайа бу мин ханнык замокка кэллим. Арааһа Бelay Дамаҕа кэллим быһыылаах. (*Ити кэмгэ принц икки кыыска туфля кэтэрдэ сылдыар. Золушка муоста харбыыр. Алиса киирэн кэлэр*)

Принц: (*кыыска утары кэлэр*) Арааһа, мин көрдүүр кыһым бу быһыылаах. Бу түүпүлэни, баһаалыста, этэн көр эрэ. (*кыһы сизтэн киллэрэн, олордон түүпүлэ кэтэрдэр, сөп түбэспэт*)

Принц: Хайа оччоҕо бу ким түүпүлэтэй? Каретаны бу диэки барбыта диэбиттэрэ дии. (*Золушканы көрөр*)

Принц: Мин эйигин ханна эрэ көрбүт курдукпун. Бу түүпүлэни, баһаалыста, кэтэн көрөргөр көрдөһөбүн. (*кыһы сизтэн олоппоско олордор, кэтэрдэр, сөп буолар*). Бу сылдыар эбит мин аналым (*атыттар тахсаллар*)

5. Принц, Золушка дуэттара , таптал туһунан ырыа.

Алиса: Эһиги Бelay Дама ханна олорорун билэбит дуо? Мин кинини көрдүүбүн.

Принц: Бу суолунан баран. Онтон халын ойуурга тийиэн, ол ойууру унуордаатаххына, онтон улахан байҕалга тийиэбин. Баҕар кимнээҕи эмит көрсүн. Кинилэр салгыы сирдиэхтэрэ. (*Тахсан бараллар, Алиса эмиэ барар*)

Алиса: Ой, наһаа сылайдым. Ханна, ханна кэллим. Дьонум көрдөөн эрэллэрэ буолуо. Сүтэрдэхтэрэ дии. Сотору Сана дьыл буолуохтаах этэ. Мин буоллабынан манна баарбын. Мантан хайдах барабын. Кроликпын, Бelay Даманы булуохпун наада. Шляпнигы быһыахпытын наада.

Музыка тыаһыыр.

6. Алиса үнкүүлүүр.

Алиса: (*охтон түһэр*) Олус да сылайдым (*дьааһыйар, сытар*)

Музыка тыаһыыр.

7. Кыталыктар үнкүүлэрэ (5-7 кыыс)

Тахсан иһэн бүтэһик кыталык таарыйан ааһар уонна тахсар (сцена кэтэбиттэн сангарар)
Алиса, уһугун, уһугун, суолгун салгыы баран ис. Барыларын буллаххына, быһаатааххына, дойдугар сотору тийиэн.

Кролик: *(сүүрэн кэлэр)* Алиса, тур, тур, уһугун. *(аймаммыт сангалар иһиллэлэр)*
Түргэнник саһаахха .

Алиса: Кролик, кролик *(кууһан ылар уонна сцена иннигэр быыс аттыгар саһан олоролор.*
Музыка тыаһыыр)

8. Чунга-чанга үнкүү (5-7 оҕо)

Муора долгунун тыаһа иһиллэр. Үнкүүһүттэр аймаммытынан тахсан бараллар.

Пираттар киирэллэр.

9. Пираттар үнкүүлэрэ (6 уол)

Алиса, кролик тахсан кэлэллэр. Кимнээх кэлбиттэрин көрөллөр. Пираттар тутан ылан төгүрүйэн кэбиһэллэр.

Пират1. Уоран ильдэ барабыт да.

Пират2. Баай дьон оҕото быһыылаах.

Пират3. Хата элбэх харчыны ылыахпыт.

Пираттар кролигы икки илиититтэн өрө ыйаан таһаараллар, эргитэллэр.

Кролик *(икки пират кролигы тутан тураллар)* Тыытыман, миигин тыытыман. Алисаа!

Пират4. Алиса даа *(соһуйаллар)*

Пираттар бокулуон онгоролор.

Пират1. Наша спасительница.

Пират2. Бырастыгыны. Биһиги манньк көрсүбүппүтүгэр. Биһиги быһааччыбыт турар эбиккин.

Пират3. Кыһыл Дама барытын көрөр-истэ сылдьар. Мантан түргэнник бара охсуохха.

Пират4. Бelay Дамаҕа эйигин илдьиэхпит. *(музыка тыаһыыр, бараллар)*

Кыһыл Дама көлүһэлээх олоппоско олонор сценаҕа биридэ баар буола түһэр. Сизеркилэтин оруур, көрүнэр. Оностор.

Кыһыл Дама: Наһаа да кыраһаабайбын. Күнтэн күн аайы тупсан иһэбин. Ким баар буолуой бу дойдуга мизэхэ тэннээх. Аптаах сизеркилэм, сизеркилэм эт эрэ, эт эрэ. Аан дойдуга саамай кыраһаабай бу сиргэ кимий?

Сцена кэтэбиттэн сана: Эн кыраһаабайгыын. *(көрүнэр, астынар)* Ол эрэн эйигиннээбэр өссө кыраһаабай Алиса баар.

Кыһыл Дама: Аа. Туох диигин? Өссө эт эрэ. Ким кыраһаабай диигин? *(сизеркилэтин иһигэр олох киирээри гыммыт курдук кыһыһар)*

Сцена кэтэбиттэн сана: Алиса, Алиса.

Кыһыл Дама сизеркилэтин хайа быраҕар. Кыһыһар, төттөрү-таары хаамталыыр.

Кыһыл Дама: Стражааа!!! *(стражалар киирэллэр)*

Кыһыл Дама: Рыцарь ханнаний? Кэлли түргэнник.

Рыцарь: Ваше Величество! Ынгырбыккыт дуо? (*бокулуоннуур*)

Кыһыл Дама: Тур! Биһиги үчүгэй олохпут ыһыллар буолла. Алиса кэлбит үһү. Баран тутан аҕал. Сэрэнээр (*санныттан тутар*)

Рыцарь: Стражи, бардыбыт. (*сорохтор барсаллар, икки стража хаалар*)

Кыһыл Дама: Шляпнигы аҕала тардын. (*киллэрэллэр*)

Кыһыл Дама: Алиса бу дойдуга баарын тоҕо миэхэ эппэтэххиний? Кини билигин ханна баарый? Бelay Дамаҕа дуо? Бelay Дама билигин ханна баарый?

Шляпник: Эппэппин мин эйиэхэ. Өлөөрү да туран эппэппин.

Кыһыл Дама: Өлөөрү да туран да?! Төбөтүн быһын оччоҕо.

Шляпник: Ыксаама. Мин эйиэхэ син биир наада буолуом.

Кыһыл Дама: Туохха ол наада буолабын?

Шляпник: Мин эйиэхэ саҕа сэлээппэ оноруум. Бу сэлээппэн муодаттан тахсыбыт.

Кыһыл Дама: Бу сэлээппэни онорбут киһи төбөтүн быһын (*сэлээппэтин быраҕар*)

Кыһыл Дама: Бэйи тохтоон. Шляпнигы ыытын. Бelay Дамаҕа тийэн биһиги кэлэрбитин этэ турдун.

Стражалар Шляпнигы ыыталлар. Шляпник сүүрэн, дьон олорор сиринэн түһэн тахсар.

Кыһыл Дама тахсар.

Бelay дама замога. Барыта манан танастаах дьон гитаралаах ололорлор.

10. Гитаранан ырыа

Пираттар киирэн кэлэллэр.

Пират: Биһиги эһиэхэ бэлэхтээх кэллибит.

Бelay Дама: Оо, пираттар кэллигит да? Киирин, киирин. Тугу бэлэх аҕаллыгыт? (*ким да барбат, бары тураллар*)

Алиса, Кролик киирэллэр. Бelay Дама Алисаҕа утары барар, кууһан ылар.

Бelay Дама: Алиса, биһиги эйигин кэтэспиппит ыраатта. Улааппыккын аҕай дии. Эн билэбин да көрбүөччүлэр бу дойдуну Алиса эрэ быһыа диэбиттэрин. Кырдьыгынан эттэххэ, Кыһыл Дама мин эдьиийим буолар. Ону албыннаан аҕабытын өлөрөн, былааһы бэйэтигэр ылбыта. Онно киниэхэ тапталлаах рыцара көмөлөспүтэ. Туох баар үчүгэй дьону барытын кыргыбыта. Билигин бары кини баттабылыгар олоробут. Мин кыайан кинини утары барар кыабым суох. Эн, Алиса, биһиги олохпут тупсарыгар көмөлөһөр киһи, эн эрэ, буолабын.

Алиса: Мин да. Мин боростуой кыыспын. Туох абым да, күүһүм да суох. Мин эйиэхэ көмөлөһөр кыабым суох. Эһиги миигин атын Алисаны кытта буккуйабыт быһыылаах.

Бelay Дама: Эн манна кыра сылдьан кэлэр этин дии. Өйдөөбөккүн да?

Алиса: Ол иһин даҕаны бу дойдуну көрбүт курдукпун ээ.

Кролик: Бириэмэ аҕыйах хаалла. Ыксыахха, ыксыахха.

Алиса: Эн куруук туохха ыксыгыный?

Кролик: Кыһыл Дама аармыйатынан саба түһэрэ олох абыах бириэмэ хаалла.

Сохуйуу-өмүрүү бөбө буолаллар. Шляпник сүүрэн киирэр, абылаабыт.

Шляпник: Кыһыл Дама аармыйата иһэр!!!

Кыһыл Дама дьонун кытта киирэн кэлэр.

Белай Дама: Биһиги мантан ыла эн баттабылгар олоруохпут суоҕа. Эйигин утары киирсэргэ бэлэммит.

Кыһыл Дама: Ити Алисаҕытынан киһиргиигит дуо? Туох күүстээҕий ол кини? Баттаан олорбутум курдук олоруом, туох да уларыһа суоҕа (*айабынан мунунан күлэр, алларастыыр*)

Музыка тыаһыыр.

11. Батл.Үнкүү (*Белай Дама дьоно манан танастаахтар, Кыһыл Дама дьоно хара танастаахтар. Уонна утарыта туран батлыыллар*)

Алиса ортолоругар киирэн төбөтүн туттан хаһытыыр. Хаһытыыр Тохтоон!!! Илиитигэр тутта сылдьар бытархай гына кырыллыбыт дождигын икки өттүгэр ыһар. Музыка тохтуур. Уот харангарар. Бары үнкүүлүү сылдьан тохтоон ким хайдах хамсанан испитинэн тоҕон туран хаалаллар. Алиса бэйэтиттэн бэйэтэ сохуйар. Туох буолбутун өйдөөбөт. Эргичинниир, барыларын тула тутан көрөр. ..

12. Наһаа истин ырыа (*биир ыллыр оҕо көрөөччүлэр быыстарынан ыллаан сценаҕа тахсар, прожекторынан ол оҕону тыктаран көрдөрүүххэ сөн*)

Ырыаһыт оҕо Алиса илиитин тутар. Кыыс эмиэ дождигынан ыһар. Бары уһукталлар. Бары сохуйаллар. Бэйэ-бэйэлэрин көрүнэллэр. Дамалар куустаһаллар. Бары тураллар. Музыка тыаһыыр.

13. Уопсай үнкүү

Кролик: Алисаа, Алисаа, уон икки чаас чугаһаабыт. Саҥа дьыл кэлэрэ буолбут. Бара охсуохха. Мин эйигин атаарыам.

Алиса: Ээ арба. Олох Саҥа дьыл туһунан умнан кэбиспиппин. Барыахпын, хата, олох баҕарбатым. Чэ хата эһигини кытта биир ырыаны ыллаан барыахпын баҕардым. Бары үөрбүччэ-көрбүччэ бары бииргэ ыллыабын.

Музыка

14. Саҥа дьыл туһунан уопсай ырыа.

Бары: Саҥа дьылынан! Саҥа дьолунан! (*хлопушка ыталлар*)

Быыс сабыллар